

som gjør Pensionen mest ilde set i deres Dine, hos hvem den er ilde set, er de mange Exempler, vi kjende paa, at Folk paa en Maade uberettiget faae en Pension; det er den største Skavank ved Pensionsloven. Men med Hensyn til det Kontraktforhold, som det ærede Medlem omtalte, staar det mig rigtignok efter det ærede Medlems Udvikling noget uklart, paa hvilken Tid det ærede Medlem mener, at Kontraktforholdet indtræder; for mig i det Mindste staar det, som om det ærede Medlem egentlig mener, at Kontraktforholdet indtræder langt tidligere, end paa det Tidspunkt, da man virkelig bliver Embedsmand. Det ærede Medlem vil jo uden Tvivl nok gjøre mig opmærksom paa, hvis min Tankegang er feil; men, skulde det virkelig være Tilfældet, at allerede det, at en Mand bestemmer sig til at gaa en vis Vej, skulde berettigge ham til at stille visse Fordringer? Det er jo ganske klart, at Embedsmanden i det Dieblik, han bliver Embedsmand, er langt henne paa denne Forestillings Vej; Forestillingen kommer i Drengesaarene, og først i Manddomsaarene kommer Embedet; der ligger altsaa ikke saa nær imellem. Efter den Udvikling, som det ærede Medlem gav, kunde jeg imidlertid ikke se Andet, end at der allerede skulde tages Hensyn til, saasnart et Menneske bestemte sig til at gaa den Vej, medens Livsstillingen først kommer i Manddomsaarene. I Fald min Mening i saa Henseende er feilagtig, saa passer ikke Alt det, som det ærede Medlem udviklede i sit Foredrag. Dette er i Korthed, hvad jeg har at sige. Grunden til, at jeg har begjert Ordet, er nærmest for at lade ærede Medlemmer høre, at vi ikke alle ere enige om, at det er uberettiget, at dette Lovforslag er fremkommet.

Madvig: Jeg tror, jeg udtalte mig ganske tydeligt om Kontraktforholdet. Der er ikke Tale om Brud af en Kontrakt, man respektterer de nærværende Retligheder; men jeg siger, at Embedsmanden, idet han indtræder i Statens Tjeneste, indtræder i et Kontraktforhold, som imidlertid virkelig stiftes i god Tro noget i Forveien; thi, idet Staten i længere Tid, inden den giver kongelig Adnævnelse, modtager og prøver hans Arbejde, idet den

siger: Naar Du vedbliver at arbejde godt, saa skal Du komme ind i et Embede, saa begynder i Virkeligheden Kontraktforholdet, ganske vist endnu ikke som juridisk bindende Kontrakt, men som en Overenskomst i god Tro. Jeg siger ikke, at der gjøres Brud paa nogen Kontrakt, men Talen er om, hvorvidt Staten, naar den i Fremtiden stiller Kontraktvilkårene anderledes, da i Længden vil kunne gjøre Regning paa at faae gode Kontrahenter. Man siger: Ja, der er nok, der ville være det. Men er der nok dygtige Folk og rebelige Folk, der ville være Embedsmænd og ville vedblive at være det under alle Vilkåar, og ville modstaa alle Fristelser? Det er Spørgsmaalet. Alt der i dette Dieblik er større Konkurrence, det betyder allerede af den Grund Intet, fordi Konkurrencen for en stor Del er beregnet paa Forhold, som voldsomt ere brudte. Naar vi saaledes have en stor Mængde theologiske Kandidater, er det for en stor Del begrundet deri, at vi tidligere opfostrede Præster ogsaa til Slesvig, og siden have været nødte til at afgive en stor Del Præstefald til Embedsmænd, som ere vendte tilbage fra Slesvig; det skal jeg imidlertid ikke nu gaa ind paa. — Men een Ting synes jeg dog man stærkt maa fremhæve, nemlig, at, naar det ærede Medlem sagde, at vi maatte nok kunde blive enige om Pensionens Størrelse, som er det, hvorom der nu tales, naar man blot kunde sikke sig imod Misbrug af Pensionsretten, saa at ingen Uværdig fik Pension, saa er det jo af Finansministeren med fuld Ret udhævet som en af Manglerne ved dette Lovforslag — skjøndt han fandt at kunne berolige sig i saa Henseende —, at dette Lovforslag ikke indeholder noget som helst andet Middel til at værgе sig imod Pensionering af uværdige Embedsmænd end det, vi allerede have. Det var jo i saa Henseende i forrige Samling af Finansministeren foreslaaet at gaa en anden Vej, men dette er ikke blevet modtaget; vi blive ved Lovforslaget forsaavidt aldeles paa det samme Standpunkt, hvorpaa vi nu ere. Ogsaa jeg er tilbøielig til at antage, at der i visse enkelte Tilfælde gives Pension, hvor der ikke burde gives nogen saadan. Maaffe man undertiden paa et tidligere Trin, end man gjør, burde fjerne en Embedsmand, der